

สรุปเนื้อหา

พ.ร.บ. มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
พ.ศ. 2511 ที่ปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2562

โดย

นางปณิชา ทองชุมนุม

นิติกรชำนาญการพิเศษ

กองกฎหมาย

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

คำนำ

“หลักที่ว่าทุกคนต้องทราบถึงกฎหมายและต้องทำตามกฎหมายนั้น รู้สึกว่างบางครั้งที่ใช้ไม่ได้ เพราะว่ากฎหมายไม่ถึงประชาชน”

จากพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในหลวงรัชกาลที่ 9 ในวโรกาสพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แก่ข้าราชการ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2513

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้ตระหนักถึงความสำคัญของการให้กฎหมายได้เข้าถึงประชาชน จึงเป็นที่มาของการจัดทำสรุปเนื้อหาของพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 ที่ปรับปรุงแก้ไขในปี พ.ศ. 2562 ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติเรียบร้อยแล้ว ในขณะนี้ อยู่ระหว่างการนำขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย เพื่อประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมาย ซึ่งคาดว่าจะสามารถใช้บังคับได้เร็วๆ นี้ สมอ. จึงต้องการเผยแพร่ข้อมูลและเนื้อหาส่วนที่มีการแก้ไข เพื่ออธิบายเนื้อหาโดยรวมของกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์กับผู้ประกอบการและประชาชนทั่วไป ในรูปแบบของอินโฟกราฟฟิก เพื่อให้สามารถทำความเข้าใจเนื้อหาของกฎหมายได้โดยง่าย และปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้องสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของการบังคับใช้กฎหมาย การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการส่งเสริมและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการและพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศไทย ให้สามารถพัฒนาศักยภาพทางการประกอบธุรกิจ และส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันทางการค้าได้ดียิ่งขึ้น โดยได้มีการปรับปรุงรูปแบบและขั้นตอนการกำหนดมาตรฐาน ขั้นตอนในการขอรับใบอนุญาต และปรับปรุงบทกำหนดโทษ รวมไปถึงการดำเนินการกับซากผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานหลังทำให้สิ้นสภาพ ซึ่งการแก้ไขในประเด็นต่างๆ เหล่านี้ จะส่งผลให้ สมอ. สามารถกำหนดมาตรฐานได้รวดเร็วทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสถานการณ์การค้าสากล ส่งผลให้เกิดการลงทุนในประเทศไทยให้เป็นฐานการผลิตและศูนย์กลางการประกอบชิ้นส่วนผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม นอกจากนี้ในการแก้ไขบทกำหนดโทษ และการเปรียบเทียบในคดี จะทำให้สามารถดำเนินการทางคดีได้รวดเร็วยิ่งขึ้น และลดภาระทางคดีในการนำคดีขึ้นสู่ศาล และยังมี การคำนึงถึงการจัดการกับซากผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อภาคอุตสาหกรรม และเป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า สรุปเนื้อหาของพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 ที่ปรับปรุงแก้ไขในปี พ.ศ. 2562 ที่ได้จัดทำขึ้นนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านทุกท่าน ให้สามารถใช้เป็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้องต่อไป

ปณิชา ทองชุมนุญ
นิติกรชำนาญการพิเศษ
กองกฎหมาย สมอ.
ผู้จัดทำ

ผู้อยู่ภายใต้ พ.ร.บ. มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ผู้ทำ

☛ ผู้ทำผลิตภัณฑ์
ที่ต้องเป็นไปตาม
มาตรฐานบังคับ
(มาตรา 20)

☛ ผู้ที่ประสงค์จะ
แสดงเครื่องหมาย
มาตรฐานทั่วไป
กับผลิตภัณฑ์
ที่ต้องเป็นไปตาม
มาตรฐานทั่วไป
(มาตรฐานสมัครใจ)
(มาตรา 16)

ผู้นำเข้า

☛ ผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์
ที่ต้องเป็นไปตาม
มาตรฐานบังคับ
เพื่อจำหน่ายใน
ราชอาณาจักร
(มาตรา 21)

☛ ผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์
ที่ต้องเป็นไปตาม
มาตรฐานบังคับ
โดยไม่มีวัตถุประสงค์
เพื่อจำหน่ายใน
ราชอาณาจักร
(มาตรา 21)

☛ ผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์
ที่ต้องเป็นไปตาม
มาตรฐานบังคับ
เพื่อผลิต ผสม ประกอบ
บรรจุ หรือวิธีอื่นใด
โดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อส่งออกไปนอก
ราชอาณาจักรทั้งหมด
(มาตรา 21 ตรี)

ผู้จำหน่าย

☛ ผู้จำหน่าย
ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้
ทำหรือนำเข้า
โดยผู้ได้รับใบอนุญาต
จาก สมอ. (มาตรา 36)

☛ ผู้โฆษณา จำหน่าย
หรือมีไว้เพื่อจำหน่าย
ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่
มีการฝ่าฝืน พ.ร.บ.นี้
(มาตรา 36)

หน้าที่ของผู้อยู่ภายใต้

พ.ร.บ. มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ผู้ทำ

- ⊕ ขอรับใบอนุญาต จาก สมอ. ก่อนทำผลิตภัณฑ์ที่ต้องเป็นไปตาม มาตรฐานบังคับ และต้องทำผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามมาตรฐาน (มาตรา 20)
- ⊕ ผู้ประสงค์จะแสดงเครื่องหมายมาตรฐานทั่วไปกับผลิตภัณฑ์ ต้องขอรับใบอนุญาตจาก สมอ. ก่อนทำผลิตภัณฑ์ที่ต้องเป็นไปตาม มาตรฐานทั่วไป และต้องทำผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามมาตรฐาน (มาตรา 16)
- ✓ แสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นไปตามมาตรฐาน ก่อนนำผลิตภัณฑ์ออกจากสถานที่ผลิต
- ✓ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ระบุแนบท้ายใบอนุญาต

หน้าที่ของผู้อยู่ภายใต้ พ.ร.บ. มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ผู้นำเข้า

- ⊕ ขอรับใบอนุญาตจาก สมอ. ก่อนรับมอบผลิตภัณฑ์ที่ต้องเป็นไปตาม มาตรฐานบังคับ จากเจ้าพนักงานศุลกากรเพื่อจำหน่ายในราชอาณาจักร
- ✓ แสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นไปตามมาตรฐาน ก่อนรับมอบผลิตภัณฑ์จากเจ้าพนักงานศุลกากร
- ✓ ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ระบุแนบท้ายใบอนุญาต
- ⊕ กรณีนำเข้าโดยไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อจำหน่ายในราชอาณาจักร ต้องแจ้ง สมอ. ก่อนรับมอบผลิตภัณฑ์ที่ต้องเป็นไปตาม มาตรฐานบังคับ จากเจ้าพนักงานศุลกากร
- ⊕ กรณีนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่ต้องเป็นไปตาม มาตรฐานบังคับ เพื่อผลิต ผสม ประกอบ บรรจุ หรือวิธีอื่นใด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งออกไปนอกราชอาณาจักรทั้งหมด ต้องแจ้ง สมอ. ก่อนเริ่มนำเข้าผลิตภัณฑ์

หน้าที่ของผู้อยู่ภายใต้

พ.ร.บ. มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ผู้จำหน่าย

- ✓ จำหน่ายผลิตภัณฑ์มาตรฐานบังคับที่ทำหรือนำเข้า
⊕ โดยผู้ได้รับใบอนุญาตจาก สมอ. และต้องเป็นไปตามมาตรฐาน
- ✓ จำหน่ายผลิตภัณฑ์มาตรฐานทั่วไปที่แสดงเครื่องหมายมาตรฐาน
⊕ โดยผู้ได้รับใบอนุญาตจาก สมอ. และต้องเป็นไปตามมาตรฐาน
- ✓ จำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่แสดงเครื่องหมายมาตรฐาน
โดยผู้ทำหรือนำเข้าที่ได้รับใบอนุญาตจาก สมอ.

การดำเนินการกับผลิตภัณฑ์ตาม พ.ร.บ. มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

การดำเนินการกับผลิตภัณฑ์
ที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย

ตรวจพบการกระทำ
ความผิด ตาม พ.ร.บ.

พิจารณา/ตรวจสอบ
เอกสารหลักฐาน

เลขาธิการมีอำนาจ
เปรียบเทียบปรับ

- ความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว
- ความผิดที่มีโทษปรับหรือโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน

คณะกรรมการเปรียบเทียบ
มีอำนาจเปรียบเทียบปรับ

- ความผิดอื่น นอกจากที่เลขาธิการมีอำนาจเปรียบเทียบปรับ (*ยกเว้น มาตรา 48 ตร)

ผู้ต้องหา
เปรียบเทียบปรับ

ดำเนินการจัดทำคำสั่ง
และทำลายของกลาง
ให้สิ้นสภาพ

ดำเนินการจัดการ
ซากผลิตภัณฑ์

ผู้ทำ/นำเข้า ผู้รับใบอนุญาต ผู้โฆษณา/จำหน่าย
ผู้รับใบอนุญาต/มีไว้เพื่อจำหน่าย เป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย

ขั้นตอนการขอใบอนุญาตทำและการแจ้งทำผลิตภัณฑ์ (มาตรา 20)

ทำเพื่อ
จำหน่าย

ทำเพื่อ
เป็นตัวอย่าง

ทำเพื่อ - วิจัยและพัฒนา
ทำเพื่อ - การทดลอง

ขอใบอนุญาต
ทำผลิตภัณฑ์

แจ้ง สมอ. ก่อนเริ่มทำ
และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข

พนักงาน
เจ้าหน้าที่
ตรวจสอบ

ทำผลิตภัณฑ์ตัวอย่าง

ทำผลิตภัณฑ์

พนักงานเจ้าหน้าที่
ตรวจสอบ

เลขาธิการออกใบอนุญาตให้ทำ
/แสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์

และกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไข
ท้ายใบอนุญาตตาม มาตรา 25 ทวิ

แสดงเครื่องหมายก่อนนำผลิตภัณฑ์
ออกจากสถานที่ผลิต

จำหน่าย

วิจัย/พัฒนา/ทดลอง

ขั้นตอนการขอใบอนุญาตนำเข้าและการแจ้งนำเข้าผลิตภัณฑ์

(มาตรา 21)

(มาตรา 21 ตริ)

ขอใบอนุญาตนำเข้า
เพื่อจำหน่าย

พนักงาน
เจ้าหน้าที่
ตรวจสอบ

เลขาธิการ
ออกใบอนุญาต
ให้นำเข้าผลิตภัณฑ์

และกำหนด
หลักเกณฑ์
และเงื่อนไข
ท้ายใบอนุญาตตาม
มาตรา 25 ทวิ

แสดงเครื่องหมาย
ก่อนรับมอบผลิตภัณฑ์
จากเจ้าพนักงานศุลกากร

จำหน่าย

นำเข้าโดย
มิได้มีวัตถุประสงค์
เพื่อจำหน่าย

จำนวนที่
สมอ. กำหนด

เกินจำนวน

ไม่เกิน
จำนวน

แจ้ง สมอ.
ก่อนรับมอบ
และปฏิบัติ
ตามหลักเกณฑ์
และเงื่อนไข

ศุลกากร

นำไปใช้โดย
มิได้มีวัตถุประสงค์เพื่อจำหน่าย

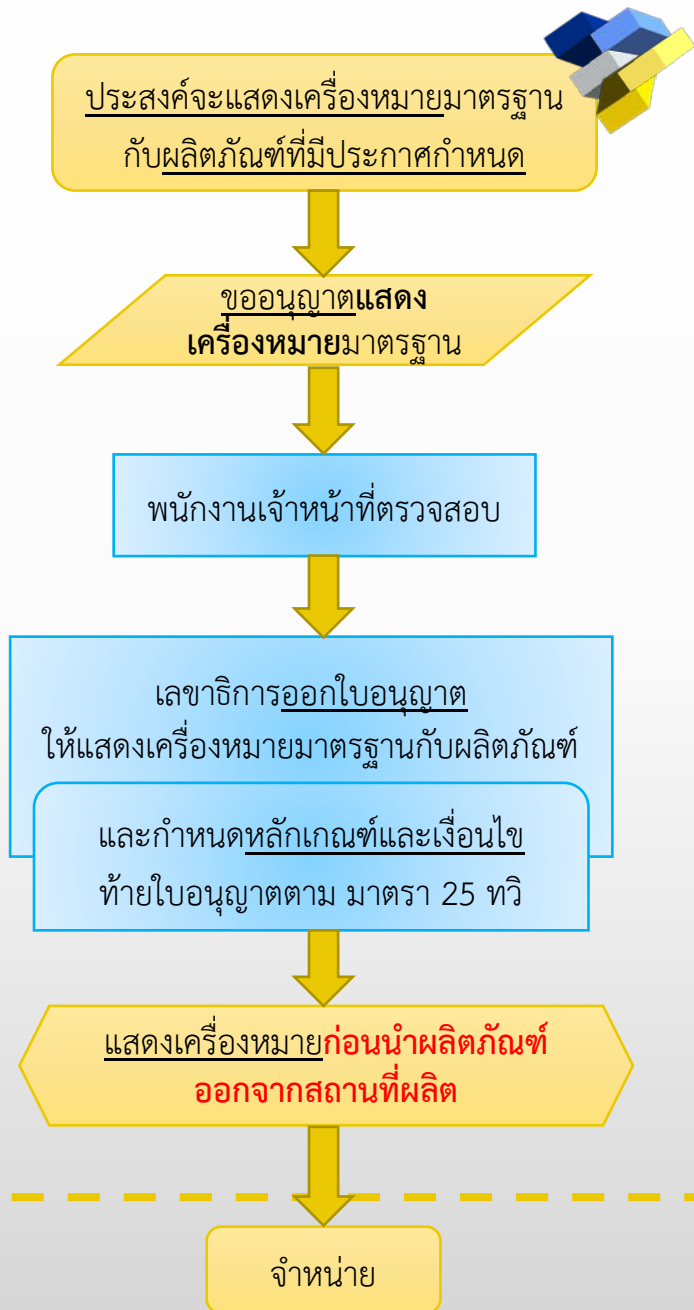
นำเข้าเพื่อแปรรูป
และส่งออกไปนอก
ราชอาณาจักรทั้งหมด

แจ้ง สมอ.
ก่อนนำเข้า
และปฏิบัติ
ตามหลักเกณฑ์
และเงื่อนไข

ทำผลิตภัณฑ์

ส่งออก

การออกใบอนุญาตแสดงเครื่องหมายมาตรฐาน (มาตรา 16)

จุดสังเกตบัตรพนักงานเจ้าหน้าที่ ตาม พ.ร.บ. มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

1 เป็นพนักงาน
เจ้าหน้าที่
ตาม พ.ร.บ. นี้

2 เป็นบัตรพนักงานเจ้าหน้าที่
ไม่ใช่บัตรข้าราชการ

3 วันหมดอายุบนบัตร

อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ. มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

1

เข้าไปในสถานที่ผลิต เก็บ หรือจำหน่าย
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือที่อื่นใด
หรือยานพาหนะที่บรรทุกผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือ
ยานพาหนะใดเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการฝ่าฝืน พ.ร.บ. นี้
ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก
หรือในระหว่างเวลาทำการ
เพื่อสอบถามข้อเท็จจริง หรือตรวจดูเอกสารหรือหลักฐาน
ว่าได้ปฏิบัติถูกต้องตาม พ.ร.บ. นี้หรือไม่

2

นำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
วัตถุที่นำมาทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
หรือวัตถุที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะนำมาทำ
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในปริมาณพอสมควร
ไปเป็นตัวอย่างเพื่อตรวจสอบ

3

ยึดหรืออายัดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
ที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะฝ่าฝืน พ.ร.บ. นี้

4

มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำแจ้งข้อเท็จจริง
หรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ
หรือให้ส่งบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานใด
เพื่อตรวจสอบหรือประกอบการพิจารณา

อัตราโทษของผู้ฝ่าฝืน

พ.ร.บ. มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ผู้รับใบอนุญาตทำ/นำเข้า

โทษเดิม

โทษใหม่

ทำ/นำเข้า
โดยไม่ได้รับ
อนุญาต

จำคุกไม่เกิน 2 ปี

ปรับไม่เกิน 1 ล้านบาท

จำคุกไม่เกิน 2 ปี

ปรับไม่เกิน **2 ล้านบาท**

ทำ/นำเข้า
ผลิตภัณฑ์ไม่
เป็นไปตาม
มาตรฐาน

จำคุกไม่เกิน 2 ปี

ปรับไม่เกิน 1 ล้านบาท

จำคุกไม่เกิน 2 ปี

ปรับไม่เกิน **2 ล้านบาท**

แสดง
เครื่องหมาย
กับผลิตภัณฑ์ที่
ไม่เป็นไปตาม
มาตรฐาน

จำคุกไม่เกิน 2 ปี

ปรับไม่เกิน 1 ล้านบาท

จำคุกไม่เกิน 2 ปี

ปรับไม่เกิน **2 ล้านบาท**

ผู้รับใบอนุญาตแสดงเครื่องหมาย

แสดง
เครื่องหมาย
กับผลิตภัณฑ์ที่
ไม่เป็นไปตาม
มาตรฐาน

จำคุกไม่เกิน 3 เดือน

ปรับตั้งแต่
1 แสน - 1 ล้านบาท

ตัดโทษจำคุก

ปรับไม่เกิน **1 ล้านบาท**
(ตัดโทษขั้นต่ำ)

ผู้โฆษณา จำหน่าย
หรือมีไว้เพื่อจำหน่าย

ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่
ไม่เป็นไปตาม
กฎหมาย

จำคุกไม่เกิน 1 เดือน

ปรับตั้งแต่
5 พัน - 5 หมื่น

จำคุกไม่เกิน 6 เดือน

ปรับไม่เกิน **5 แสน**
(ตัดโทษขั้นต่ำ)